

JAVIER MARTÍN

President del Consell per a la
Defensa del Contribuent

V. Mena

Quin és l'origen i la funció del Consell per a la Defensa del Contribuent?

El Consell per a la Defensa del Contribuent (CDC) es constitueix el 1996 per mitjà del Reial decret 2458/1996, de 2 de desembre, tot i que comença a operar de forma efectiva el 1997, per la qual cosa ha complert vint anys. L'article 34.2 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària li confereix la funció de vetllar per l'efectivitat dels drets dels contribuents, d'atendre les queixes que formulen i de fer suggeriments i propostes pertinents.

Quina composició té i com s'organitza?

Està format per setze vocals: vuit són representants dels sectors professionals relacionats amb l'àmbit tributari i de la societat en general; quatre són de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (dos dels seus departaments, els directors dels serveis d'Auditoria Interna i Jurídic); un és de les direccions generals de Tributs, del Cadastre i dels Tribunals Econòmics-Administratius. Finalment, l'advocat de l'Estat cap de la Secretaria d'Estat d'Hisenda i que, a més, és el seu Secretari. El CDC, que actua en ple o mitjançant una comissió permanent, disposa de tres unitats operatives (dues a Madrid i una a Barcelona).

Com és el procés per interposar una queixa?

És molt senzill. S'interposa de manera telemàtica o en qualsevol de les unitats receptors situades per tot el país. En primera instància, la resol l'òrgan que motiva la queixa.

“La conflictivitat en matèria tributària se centra en els aspectes procedimentals”

Javier Martín Fernández encara recorda la publicació d'un article seu titulat “El Consejo para la Defensa del Contribuyente: ese gran desconocido” i es pregunta si avui dia aquesta idea encara és vigent. Així i tot, és un fidel defensor de l'òrgan que compromet el contribuent i l'Administració a complir les seves obligacions. Davant un gran quòrum format per gestors administratius, els va animar a reclamar i a utilitzar els òrgans pertinents per fer-ho, i va desmentir el mite que davant Hisenda és millor passar desapercebut.

Si la persona interessada no està d'acord amb la contestació rebuda, pot formular un escrit de disconformitat.

conformitat l'1,97% i l'1,79 %, respectivament, el 2015 i el 2016.

“EL CDC, QUE ACTUA EN PLE O MITJANÇANT UNA COMISSIÓ PERMANENT, DISPOSA DE TRES UNITATS OPERATIVES”

Això vol dir que l'actuació de les administracions tributàries és exemplar o que no hi ha una cultura de la reclamació?

Sens dubte, hi ha una mica de totes dues coses, però també hi ha el desconeixement que els contribuents en general tenen del Consell per a la Defensa del Contribuent. Fa temps vaig publicar un article titulat “El Consejo para la Defensa del Contribuyente: ese gran desconocido”. Pot ser que aquest lema continuï estant d'actualitat.

contribuent (cita prèvia, assistència telefònica, programa PADRE, esborrany de l'IRPF i Renda Web) i amb els retards en la tramitació de procediments. També hi ha, a causa de la crisi econòmica, les relacionades amb les actuacions recaptadores.

Contra quins òrgans?

Sens dubte, pel volum d'actes administratius, contra l'Agència Estatal d'Administració Tributària (66%) i la Direcció General del Cadastre (8%).

Quina és la situació a Catalunya?

La situació a Catalunya, respecte de les reclamacions contra l'Administració Tributària, és molt similar a la de la resta d'Espanya.

I què passa a partir d'aleshores?

En aquest cas, un dels membres del ple del Consell per a la Defensa del Contribuent n'elabora la contestació.

El 2015 es van presentar 14.000 queixes, una quantitat poc elevada si la comparem amb el nombre total de tràmits que duen a terme les diferents administracions tributàries...

És veritat que el nombre de queixes resulta insignificant davant els milions d'afers administratius que emanen de la Hisenda estatal. El 2016 s'han incrementat fins a 18.562. Crida l'atenció que, respecte del total de queixes presentades, van ser objecte de dis-

Ha desmuntat mai el mite que és millor passar desapercbut per Hisenda i no enfrontar-s'hi? Què té això de cert?

Les dues parts de la relació jurídica i tributària, Administració i contribuents, han de complir les seves obligacions. Si se n'incompleix alguna, l'altra part ha de defensar els seus drets. Per tant, res de passar desapercbut, sinó tot el contrari.

Quines són les causes principals que generen les queixes i els suggeriments dels contribuents?

Gairebé la majoria estan relacionades amb la informació i l'assistència al

Recomana als gestors administratius que facin servir aquesta via per defensar els drets dels seus clients i contribuents?

És un dret reconegut en la Llei general tributària. A més, els òrgans directius del Ministeri d'Hisenda ho tenen assumit com a tal. El nombre ínfim de disconformitats manifesta que el contribuent queda satisfet amb la contestació rebuda en primera instància, de manera que el Consell per a la Defensa del Contribuent és un instrument efectiu.

**“LA NORMALITAT
ÉS LA NOTA QUE
CARACTERITZA
AQUESTA
INSTITUCIÓ”**

Quina valoració fa del primer any com a president d'aquest organisme? Com encara el futur?

La visió és summament positiva. Fa bastants anys vaig formar part del mateix organisme com a vocal i he pogut comprovar que la normalitat és la nota que caracteritza aquesta institució. *Normalitat* en el sentit que la queixa no és mal vista per part dels òrgans directius del Ministeri i la presentació de la qual permet millorar-ne l'actuació.

A partir de les queixes tramitades, el Consell proposa millors normatives

en els procediments administratius? Té aquesta potestat i influència?

Tots els suggeriments es publiquen en les memòries anuals del Consell per a la Defensa del Contribuent. Després de la seva lectura, s'arriba a la conclusió que les primeres han tingut efecte en les reformes normatives d'aquests vint anys.

Quines propostes endegades destacaria?

Bàsicament, destacaria les propostes que afecten alguns aspectes de l'IRPF.

Què l'ha motivat a escriure el llibre *Tratado práctico de Derecho Tributario General Español*? Què trobarà el lector en aquesta obra?

Després d'estar tants anys dedicat professionalment i acadèmicament al dret tributari, tenia la necessitat de traslladar al públic general el meu discurs sobre aquesta matèria, però des d'una òptica pràctica. Tracta d'aquesta disci-

plina, tal com posa de manifest el títol, des d'un àmbit eminentment pràctic. Els trenta-vuit capítols ofereixen una visió omnicomprensiva de tots els aspectes relacionats amb el règim jurídic dels tributs (elements essencials, aplicació, revisió i infraccions, sancions i delictes), per mitjà d'un llenguatge clar i àgil. I és que el coneixement del dret tributari general és essencial per als assessors fiscals, ja que la conflictivitat en matèria tributària se centra, últimament, en els aspectes procedimentals.

Per què hi ha més conflictivitat en aquest àmbit?

Per la interpretació que els tribunals de justícia fan de les normes que regulen els procediments tributaris, com ara els efectes de les dilacions administratives en el procediment inspector (avui superada després de la reforma de la Llei general tributària del 2015) o el termini màxim d'execució de resolucions i sentències (article 150.7 de la Llei general tributària).

PROCEDIMENT DE TRAMITACIÓ DE QUEIXES

